

Naziv projekta / Project title	HR: Oblikovanje financijskog ponašanja i razmišljanja: bihevioralni pristup EN: Shaping Habits and Insights in Financial Thinking: Behavioral Approach
Šifra projekta / Project code	uniri-mz-25-45
Znanstveno područje, polje i grana / Scientific area, field and branch	Društvene znanosti / Ekonomija / Financije Social Sciences / Economics / Finance
Vrsta istraživanja / Type of research	Primijenjeno istraživanje Applied research
Vrijeme trajanja istraživanja / Duration of the research	25 mjeseci 25 months
Vrijednost projekta / Project value	17.858,03 EUR
Izvor financiranja / Source of funding	Europska unija – NextGenerationEU European union – NextGenerationEU
Ključne riječi / Keywords	financijska pismenost, bihevioralni čimbenici, financijsko ponašanje, financijski stavovi financial literacy, behavioral factors, financial behavior, financial attitudes
Sažetak	HR: U današnjem složenom financijskom okruženju, razvijanje odgovornog financijskog ponašanja sve je važnije za osobnu stabilnost i otpornost na tržišne izazove. Financijska pismenost obuhvaća tri ključne dimenzije: znanje, stavove i ponašanje. Iako financijsko znanje predstavlja temeljnu sastavnicu financijske pismenosti, sve više istraživanja pokazuje da ono samo po sebi nije dostatan prediktor financijskog ponašanja. Takav raskorak između znanja i ponašanja implicira važnu ulogu bihevioralnih čimbenika i osobnih stavova prema financijama. Bihevioralni čimbenici poput averzije prema gubitku, efekta krda, prekomjernog samopouzdanja ili sklonosti odgađanju odluka mogu djelovati neovisno o razini znanja i znatno utjecati na donošenje financijskih odluka. Pojedinci se nerijetko oslanjaju na intuiciju i emocije umjesto na racionalne prosudbe, što rezultira neusklađenošću između njihovih znanja i konkretnih financijskih odluka, poput (ne)ulaganja, štednje ili izbjegavanja rizika. Prema istraživanju HNB-a i HANFA-e (2019), prosječna razina financijske pismenosti u Hrvatskoj iznosi 59 %, pri čemu je znanje izraženije razvijeno od stavova i ponašanja, što ukazuje na neravnotežu između teorijskog znanja i praktične primjene. Unatoč globalnom porastu interesa za bihevioralne financije, u hrvatskoj znanstvenoj literaturi i dalje nedostaju empirijska istraživanja koja povezuju bihevioralne čimbenike i stavove sa stvarnim ponašanjem korisnika različitih financijskih proizvoda – od tradicionalnih oblika štednje i ulaganja do modernih instrumenata poput zlata, investicijskih fondova i kriptovaluta. Posebno su zanemarene međugeneracijske razlike, unatoč činjenici da mladi, zaposleni i umirovljenici imaju različite financijske ciljeve, percepciju rizika i razine uključenosti u financijsko tržište. Ovim projektom nastojati će se razmotriti ulogu bihevioralnih čimbenika u oblikovanju financijskog ponašanja. Očekuje se da će rezultati istraživanja omogućiti bolje razumijevanje uloge stavova i bihevioralnih čimbenika u financijskom odlučivanju te poslužiti kao podloga za razvoj ciljanih edukativnih i poticajnih (nudging) strategija, prilagođenih specifičnostima različitih demografskih skupina.
Summary	EN: In today's complex financial environment, developing responsible financial behavior is increasingly important for personal stability and resilience in the face of market challenges. Financial literacy encompasses three important dimensions: Knowledge, Attitudes and Behavior. Although financial knowledge is a fundamental component of financial literacy, a growing body of research shows that it alone is not a sufficient predictor of financial behavior. This discrepancy between knowledge and behavior means that behavioral factors and individual attitudes towards finance play an important role. Behavioral factors such as loss aversion, herd behavior, overconfidence and procrastination can influence financial decision making

regardless of knowledge. Individuals often rely on their intuition and emotions rather than rational judgment. This leads to a disconnect between what they know and the financial decisions they make, such as whether to invest, save or avoid risk. According to a 2019 study by the Croatian National Bank (HNB) and the Croatian Financial Services Supervisory Authority (HANFA), the level of financial literacy in Croatia is 59%, with knowledge being more pronounced than attitudes and behavior. This indicates an imbalance between theoretical understanding and practical application. Despite the growing global interest in behavioral finance, empirical research in Croatia is still limited when it comes to linking behavioral factors and attitudes to the actual behavior of users of financial products, from traditional savings and investment practices to more modern instruments such as gold, mutual funds and cryptocurrencies. There is particularly little research on generational differences, although young people, working adults and retirees differ significantly in their financial goals, risk perceptions and market participation. This project aims to investigate the role of behavioral factors in shaping financial behavior. It is expected that the results will provide deeper insights into the influence of attitudes and behavioral factors on financial decision-making and serve as a basis for the development of targeted educational and behavioral strategies (nudging) tailored to the specific needs of different demographic groups.

ISTRAŽIVAČKI TIM / RESEARCH TEAM

Voditelj/ica projekta / Project leader	dr. sc. Natali Brmalj, viša asistentica Sveučilište u Rijeci, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Natali Brmalj, PhD, Senior Assistant University of Rijeka, Faculty of Tourism and Hospitality Management
Članovi tima / Team members	-